

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY. — MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézetében.	A szerkesztésért ideiglenesen felelős: a kiadó. Munkatárs: Dr. Mayer Ödön. Kiadó: PAPP GYÖRGY	Előfizetési árak: Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill. Hirdetések díjszabás szerinti árban közöltetnek.
--	--	---

Vármegyei állapotok.

Abból az alkalomból, hogy vármegyénkben a folyó évben általános tisztújítás lesz, erős harc indult köztisztteleiben álló alispánunk, Szász József ellen. Miután ez a harc napról-napra hevesebbé és indulatosabbá válik, érdemes lesz foglalkozni az előzményekkel, melyekre ellenfelei hivatkoznak, s amelyeket tendenciózusan a leg-hamisabb világításban igyekeznek föltüntetni.

Előre kell bocsátanunk, hogy 1906-ig Alsó-fehérmegye magyarságának nagyobb része, ennek megfelelően a tisztviselői kar és a törvényhatósági bizottság túlnyomó többsége az 1867. kiegyezés hive, a kisebb rész a 48-as eszmék hive volt. A szász nemzetiségi lakosság és a román választók nagyobb része a magyarsággal tartott. Függetlenségi és nemzeti képviselelő soha sem volt, — gr. Apponyi-féle nemzeti párti egyszer győzött.

Jelenleg a magyarság általában a koalíciós kormányt támogatja a szászokkal együtt. A románok túlnyomó többsége nemzetiségi párti lett. Így aztán 1906. tavaszán Alsófehérmegye 7 kerületéből 3 alkotmánypárti, 2 függetlenségi és 2 nemzetiségi került a parlamentbe és pedig egy kerületet kivéve, élénk harc után. Legerősebb volt a harc az alvinczi és magyarigeni kerüle-

tekben, hol a magyar és szász választók, kevés román által támogatva, minden erőlködés daczára, a túlnyomó számú román választók által le lettek győzve, — most először, miután a románok erősebb aktivitást fejtettek ki, mint a megelőző választáskor, midőn szintén felleptették jelöltjeiket, kik már akkor is aránylag kevés szavazattal buktak meg, nem lévén oly jól szervezve és annyira fanatizálva, mint 1906-ban. És itt meg kell jegyeznünk, hogy általánosan el volt fogadva az a nézet vármegyénkben és ennek a nézetnek illetékes helyen Zeyk Dániel volt főispánunk és Csató János volt alispán is már 10 évvel ezelőtt kifejezést adtak, hogy ha a túlnyomó számú román választók az alvinczi és magyarigeni kerületekben teljes aktivitásba lépnek, a magyarság jelöltjei nem nyerhetnek. És miután az alvinczi kerületben csak 397 magyar és szász, a magyarigeniben csak 279 magyar választó volt a két annyi román választóval szemben, a fanatizmussal szemben nem győzhettek annálkevésbé, mivel a románok többsége nagyon is jól ismerte jelöltjeit, a magyarság előtt pedig ismeretlenek voltak a Budapestről jött jelöltek és így nem annyira lelkesedésből, mint hazafias kötelességből, mentek a harczba a közigazgatási tisztviselők felhívására.

És ezt a veszteséget a Szász József alispán

ellenségei trompfnak akarják kihasználni, holott az ő személyes közbenjárása folytán nemcsak a tisztviselők, hanem birtokosok, lelkészek stb. igyekeztek érvényesíteni befolyásukat a román választókra is, ezúttal azonban siker nélkül, mert a megelőző választáskor kisebbségben maradt román jelöltek és ügyes, fáradhatatlan korteseik ugyancsak jól felhasználták az új választásig az időt s ugyancsak hangoztatták az általános választói jog akkor felkapott s a Kristóffy-kormány által hirdetett ideáját s azt az óhajt, hogy a románokat az ő faji és vallási viszonyaikban legjobban saját véreik, akiket ismernek, nem pedig akkor először látott jelöltek, képviselhetik.

Más helyt is választottak nemzetiségi képviselőket és még sem rótták fel az illető alispánoknak főbenjáró bűnül. Ámde itt Szász József ellenségei szóval és hírlapokban egyaránt hirdetik „a magyarság supremáciájának” letörését egy olyan eset bekövetkezésekor, a melyet már 10 évvel előbb egy más főispán és egy más alispán menthetetlenül bekövetkezőnek jelentettek ki, pedig azok is ugyancsak ismerték a helyzetet

Ámde még más vádak is találtak ki. Ilyen pld. az, hogy midőn Szász József alispánná választatott 1901-ben, reá több román szavazott, mint ellenfelére, Gáspár Jánosra. A tény az, hogy jelentékeny számú román szavazott Gás-

TÁRCZA.

Hajsza a tolvaj után.

— A Gyulafehérvári Hírlap eredeti tárczája. —
Írta: **Ferenczi István.**

Borsos, Hadady és Vadass tekintetes s nagyságos urak előkelő birtokosok valának ama marosmenti falukban, melyeknek hegyeiben akkor még ismeretlen állat volt a szőlőgyilkoló fillokszére s ahol akkoron még bőven osztotta arany-sárga termését a kincset érő tőke.

... Hej, hogy azóta oda lett sok mindenféle drága kincsünk; hogy mindenkinek akadt valami pusztító férgő! Hogy még a régi jó kedv s vig élet is kiveszésnek indult! Hogy még ezekbe is beleüttött valami idegenből ide plántált újkori veszedelem! ...

Siránkoznak e világi jóknak ilyen nagy mulandóságán a megöregedett esontok.

Azonban akkor még fiatalok voltak, akkor még megvolt a vidám kedély s élet ...

Borsos, Hadady és Vadass tekintetes s nagyságos urak mindenike ősi nemesember és nem csak úgy vette-szerezte nevét, czimerét. Egyikök sem szorult arra, hogy Istenén és hazáján kívül másnak szolgáljon. S ha tán egyik-másik el is fogadott valamely tisztséget a megyében, azt is csak tisztesség okáért s azért cselekedte, nehogy valami idegen népség kerüljön a vármegye sor-sát intéző nemes atyafiságba s az kezdjen nekik ponálni.

Mindenik első úr és nagyhatalom a maga falujá-

ban s az egész környékén. Hatalmi érdekeik mással nem, csak egymáséval ütközhettek össze. De a harag nem tartotta távol, jó barátság s derült kedély hozta egymás körébe őket. Gyakorta töltötték együtt az időt. Ha megunta magát valamelyik, vagy ha valami jó tréfára volt kilátás: minden bizonnyal együvé kerültek.

Idegennek nem vala tanácsos közéjük elegyedni. Velök kikezdeni éppenséggel bizonyos veszedelem volt. Tréfát üztek belőle, nevetségessé tették, aki erre merészkedett.

Rémségesen kacagtató történeteket mesélnek arról, hogy az egyikkel miként lövették meg farkas helyett saját kutyáját, vagy hogy a másikat fényes nappal aszszonyruhába öltöztetve hogyan szállították a maga portájára haza.

De ha jókedvű mulatozásuk napján nem volt más, kívül evődni, hát egymás között csinálták a tréfát. Hol kettő egyesült a másik ellen, hol mindenik a maga szakállára dolgozott s igyekezett lefőzni a többit.

Lekötözni, aki készülődni kezdett, vagy még a lovat is berugatni, hogy ne lehessen hazamenni s más ilyesmi: elkopott fogások valának előttök. Cselekedtek ők egészen új dolgot, mikor annak sora jött.

Most éppen Vadass volt a soros. Vadass, akit különben egymásközt csak a bakszásznak neveztek valamelyes czélzással arra, hogy gyermekei mellett szász leányt tartott német nevelőnőnek s hogy annak a kedveért állítólag ő is kezdett idegen nyelven beszélni.

Na de „Homy soit qui mal y pense” hirdeti valami angol ruhatisztító szappan. Mert nem is illik mellesleg mindjárt rosszat gondolni.

Közvetlen oka a sorravételnek pedig az volt, hogy legutóbb Vadass azt cselekedte meg, hogy éppen akkor hajtván be emberei valahonnan a tilosba került fejős tehenet, amikor Hadady nála időzött s amikor Hadady megszerette a szép állatot: azt neki Vadass ott azonnal el is adta, roha az már addig is a Hadady tulajdona volt s csak tőle szökött el s ment idegenbe a szegény oktan állat. Lehet, sőt valószínű, hogy Vadass már az alkukötés alkalmával ismerte a tényállást; de Hadady csak akkor nézett nagyot, mikor az ujonnan vásárolt tehén kellő otthoniassággal foglalta el régi helyét az istállójában.

— No hiszen majd megfizetek én neki e vásárárt duplán, — mondá Hadady, mikor egészen bizonyos lett előtte is a dolog.

Azaz, hogy még sem mondott semmit, csak úgy gondolt valamit, mert okos ember nem árulja el előre, hogy mit akar tenni.

Hanem azért az alkalom megjött.

Úgy aratás után járt már az idő. A termés — hála Istennek! — elég jó volt. A betakarítással a szorgos munkának is vége. Ilyenkor szusszanhat egy kicsit a falusi ember.

Összerucezantottak hát a tekintetes s nagyságos urak és ezuttal Hadadynál kezdték kóstolgatni a régebbi évek termését. Vidám beszélgetés mellett hamarosan telt az idő s az ebédutáni feketére észrevétlenül elkövetkezett az este. Mert hát, hogy így aratás után már olyan rövidek a napok.

Gazda ember, lovat szerető ember, akármilyen úr

MIT IGYUNK ?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénsavas ásványvíz** erre a legbiztosabb óvszer.

A mohai Ágnes forrás, mint természetes szénsavdus ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyuvíz; dús szén-savtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző betegek ellen, hanem a benne foglalt gyógyosknál fogva kitünő szere a legkülönfélébb **gyomor-, légső- és húgyszervi betegségeknek. 26 év óta** bebizonyosodott, hogy **még ragályos betegségek**től is, mint typhus, cholera, megkíméltettek azok, akik közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai **Ágnes-vízzel éltek. Legjeslembb orvosi szak tekintélyek által ajánlva.** Számos elismerő nyti atkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások másféltéresnél valamivel nagyobb üvegekben minden **kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél**, sőt még a szódavíznél is **olcsóbb**; hogy az **Ágnes-forrás vizét** a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb **vidéki városokban** lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzeté **ingyen kapható. A forráskezelőség.** — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben

ÁGNES-

forrást, ha gyomor-, bél- és légsőhurutól szabadulni akarunk.
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

KEDVELT BORVIZ!

Főraktár: **Id. Misselbacher J. B.** czégnél **Gyulafehérvárt.** **KEDVELT BORVIZ!**

párta is, és hogy Szász Józsefekre többen szavaztak, nem lehet csodálni, mert eltekintve attól, hogy kiváló közigazgatási képesség, személyi tehetségei, szónoki ereje, férfias, barátságos megjelenése feltétlenül több hivatást szerzett neki, mint ezekben fogyatékos ellenfelének, ki románul és szászul nem is tudta magát megértetni, míg Szász J. ezeken a nyelveken is a legszebben tud beszélni.

Szeretik hangoztatni Szász J. ellenfelei, hogy a Fehérvár-kormány idejében nem ellenezte az adóbefizetést és az újonczok elfogadását. Sőt ellenkezőleg Zeyk Dániel akkori főispánnal, az egész tisztviselői karral együtt határozottan bizalmatlanságot szavazott a Fehérvár-kormány-nak, tiltakozott az országgyűlés által meg nem szavazott adók és újonczok beszédese ellen s figyelmeztette a tisztviselői kart alkotmányos kötelességeire. Ott van a megyei közgyűlési jegyzőkönyv, melyet br. Bánffy Kázmír főjegyző szerkesztett, ki szintén ekként szavazott, s akit, ámbár nem lett függetlenségi, most Szász József ellen szeretnének kijátszani, felléptetvén alispánjelöltül.

De van még egy nagy bűne Szász Józsefnek, az t. i., hogy gróf Teleki Arvéd nagy hazánkfiát által „a vármegyei ellenállás javára (!?) felajánlott 12'000 koronát brüszk módon visszaútasította.“ Elegen voltunk azon a híres közgyűlésen, mely a Fehérvár-kormány ellen való bizalmatlanságát jelentette ki vármegyénk, de az alispántól „brüszk módon“ való visszautasítást csak azok vélték hallani, mert tényleg nem is tette, akik túlzó fellépésüknek nem birtak hivatkozni. Ellenkezőleg az alispán udvarias hangon azt jelentette ki, hogy ő gróf Teleki Á. hazafias ajánlatát köszönettel veszi ugyan, de nem látja a helyzetet olyan sötétnek, hogy a tisztviselői kar fizetésének rendkívüli biztosítása már most szükséges volna és kérte a közgyűlést, hogy hagyja meg a tisztviselői kar-nak azon jogát, hogy szükség esetén sorsának biztosítása érdekében maga tehessen indokolt előterjesztést. Ez a nyilatkozat csakugyan nem volt „brüszk“ s ha az is lett volna, érthető lenne. Alsófehérvármegye tisztviselői kara min-

dég hazafias volt s ha áldozatról lett volna szó, alispánjával élén első sorban kötelességeinek hazafias teljesítésére, nem pedig fizetésének biztosítására gondolt és e szerint cselekedett. Szász Józsefet hiába kínálhatta Kristóffy főispáni állással, éppen úgy nem fogadta el, amint nem látta eljötnék az időt, hogy gróf Teleki Árvéd havi részletekben felajánlott áldozatkészségét, a tisztviselői karral való megállapodás nélkül, mohón elfogadja. Megköszönte a hazafias ajánlatot, de a végső szükség esetére tartotta fenn a mindennapi kenyérre gondolni. Bizonyára mindkét esetben férfiasan, hazafiasan, független érzéssel járt el. Mutatja ellenteleinek kicsinyeleklőségét és törpegondolkodás módját, hogy még ezt a korrekt magatartást is kitűnő fegyverül vélik felhasználni ellene.

És ha ezt a fegyvert jónak (!) találták, még jobbnak találják azt a szemérmetlen hazugságot, hogy a vármegye magyarságának supremáciájának romlását idézi elő! Minden ténye, 30 évi tisztviselői pályájának fáradhatlan buzgalma az összetartás, az egyetértés, a szorgalmas, hazafias munkásság emelésére volt szánva s most előáll egy néhány ember, akiknek jóra való munkásságát soha sem látta a vármegye, akik tele szájjal kiabálják, hogy ők független hazafiak, a haza csak a függetlenségi — de hozzájuk hasonló — hazafiak által lehet boldog és beugratják báró Bánffy Kázmírt alispánjelöltnek.

Dühöng tehát immár nemcsak az elvakult hazafiság, hanem a furcsán kifejezett háladatlan-ság és nemes kollegiálitás is.

Tanügy.

A gyulafehérvári állami elemi fiú és leányiskola 1906—07-ik évről értesítőjét a napokban becsátotta ki Balla István igazgató-tanító. Az értesítő pontosan beszámol az elmúlt iskolai évről minden egyes fontosabb momentumáról, feltűnő a tanulók előmenetelét, egyszóval hű tükre az értesítő az állami iskola múlt évi működésének.

Meg kell említenünk, hogy az állami elemi fiú- és leányiskola tanítói nagy missziót teljesítenek, mert a magyar anyanyelvű tanulók után legnagyobb számban — 103 — a román anyanyelvű tanulók vannak, kiket fáradságot nem ismerő munkával iparkodnak a magyar

népzet szeretetében, tiszteletében és megismerésében kioktatni.

Az iskola gondnokságába változás nem állott be. Gondnoksági elnök: Novák Ferencz, kir. tanácsos, polgármester, alelnök: Ávéd Jákó, ny. főgimnáziumi igazgató, gondnoksági tagok: Roska József, rendőrkapitány, Zomora Dániel, kanonok, dr. Elekes Viktor ev. ref. esperes, Miku Simion gör. kath. főesperes, Ruszán Florián gör. kel. tb. esperes, Dr. Náthán Bernát városi főorvos, Frölich Gyula gyógyszerész, Dr. Mayer Ödön ügyvéd, Vajda Lajos állatorvos, Körössi László városi számvevő, Baumann Arnold, Grosz Frigyes nagyiparosok és Balla István igazgató, mint gondnoksági jegyző.

A gondnokságból egy tag, Sárdy Miklós városi tanácsos a múlt évben meghalt.

A tantestület a következőkből áll: Balla István, ki egyúttal igazgató is, Siposs Elek, Ertl Vendel, Ertlné Borsos Etelka, Buksáné Szupkay Irén. Palanky Anna és Lukács József, ki a marosportusi 4 osztályú állami iskolát önállóan vezeti.

Hitoktatók: Péntes László róm. kath. káplán, Luka Lajos gör. kath. lelkész, Ruszán Florián gör. kel. tb. esperes, Brausch János lutheránus tanító, Sipos Elek ev. ref. kántor, Altmann József és Kun Henrik izr. isk. tanítók.

Az iskola népességi viszonya az 1906—07. évben 355 tanuló volt, kik közül magyar 240, német 9, román 103, szerb 1, olasz 2.

A 355 tanuló közül fiú volt 214, leány 141.

A tanulók vallási viszonyai szerint volt róm. kath. 76, gör. kath. 42, ev. ref. 74, ág. hitv. ev. 6, gör. kel. 63, és izr. 94. A mint a közölt statisztikából láthatjuk vallásra nézve legtöbb volt az izr. tanuló.

Az évzáró vizsgák június havának első felében folytak, az évzáró ünnepély június hó 23-án volt, mikor a jobb tanulók pénzbeli és könyvjutalomban részesültek. Különösen megemlítjük, hogy pénzbeli jutalomban az alsómarosváradjai néhai Glück Johanna alap kamataiból 8 tanuló részesült.

A tanulók előmenetele általában jó, az osztályzatok között kevés az elégtelen, ami mindenesetre a tanító testület kiváló munkásságának az eredménye.

A tanítótanestületben változás nem történt, csupán csak annyi, hogy Ujházyné Heiszer Kamilla, ki a helybeli állami elemi iskola megalakulásától kezdve kitűnő szorgalommal és kiváló elismerést érdemlő fáradsággal munkálkodott a tanulók szellemi műveltségének előmozdításán — nyugalomba vonult.

Az értesítő a következőkben emlékszik meg Ujházyné Heiszer Kamilláról: „A nyugalomba vonult tanító-nő iskolánknak egyik oszlopos tagja volt, ki a tanítói hivatás magaslátán állva, lankadatlan kötelességérzettel töltötte be hivatását. A rokonszenves tanítónő 10 évig működött iskolánknál, generációkat nevelt fel, kik kö-

is, legtöbbet és legszívesebben a lováról beszél. Ezt tárgyalták most is. És pedig annál is inkább aktuális volt ez a téma, mert mindenik hallott, tudott valamit a most nagy hirre kapott lőkörtöről, aki ma itt, holnap ott jelent meg s alku nélkül vitte magával, ami megtetszett neki.

Rémtörténeteket beszélnek róla, hogy a legutóbbi országos vásáron miként lopta el a kocsiba befogott lovat s hagyta ott az üres kocsit a gazdájának. Közvetlen első forrásból hallották, hogy a merész rabló fényes nappal ment be az n . . . i grófi udvarba s ott a legszebb lóra kapva, azt búcsú nélkül vitte magával.

— Hát hiszen ott megtehette, — véleményezé az egyik.

— Próbálná csak nálunk, — mondá a másik.

— Tudom, hogy ott hagyná a fogát, ha az én tarkámhoz merne nyulni! — Ezt a fenyegető kijelentést a tekintetes s nagyságos urak közül Vadass úr tette.

Vonatkozott vala pedig ez a kijelentés kedvencz hátsólovára, melyen most is ide jött. Az igaz, hogy gyönyörű állat. Csupa tűz, csupa elevenség s mégis jámbor mint egy bárány. Ritka szép sárgás s szőre, csak a négy lábaszára fehér, mintha strimflit viselne. Saját nevelés, dédelgetett kedvencz. Nem tudnának annyi pénzt ígérni, hogy azért el tudná adni a Tarkát.

— Agyonlövöm, megölöm, ha hozzá mer nyulni!

Amint emigyen tárgyalják a dolgot, nagy ijedten jön be a háziúr kocsisa s sügva jelenti a gazdájának, hogy a Vadass nagyságos úr Tarkája nincs az istállóban. Az előbb még ott volt; ő csak éppen pipára gyujtani ment be a konyhára s amire visszatért, már nem volt ott a Tarka. Igazán nem tudja, hogy hová lehetett.

Akármilyen hallkan beszélt a kocsis, mégis megértette az ellopott ló gazdája, hogy baj van.

— Hol van a lovam? Hol van a Tarka?!

Lehető kimélettel közölték vele az esetet.

— Agyonlövöm a gazembert! Megölöm a tolvajt! A többiek igyekeztek csendesíteni a kárvallott barátot s kezdték megértetni vele, hogy előbb meg kell fogni s csak azután ölheti meg a tolvajt. Nézenek hát a dolog után gyorsan, most a mig nem lehet messze a lopott lóval a gazember.

— Ugy van, úgy!

Hamarosan kikérdezik a cselédeket, a falusiakat. Úgyan már jó későre jár az idő, talán az éjjel is közel, de sokan vannak ébren. S önként jó tanuskodni valamennyi.

— Bizony láttunk az udvarból kijöni egy lovat.

— Strimflis volt a lova?

— Amint a sötétben láhattuk, bizony az lehetett.

— Merre felé tartott?

— A Nagyhegyhely felé vivő uton vágatott el.

— Mikor láttátok?

— Aligha lehet több egy jó fertályóránál.

— Ej, ne töltsük haszontalan beszéddel az időt,

— mondja a gazda, — hanem a dologra!

— Rajta, rajta, vegyük üzőbe hamar a tolvajt, a mig tovább nem áll, — mondja a másik jó barát is.

— Siessünk, siessünk! — nógatja a többit most már a kárvallott Vadass is.

A cselédek gyorsan felkantároznak, a tekintetes s nagyságos urak nyeregbe kapnak s az utánuk törtető cselédséggel együtt elsietnek abban az irányban, merre a nyomok vezetnek.

Rendre hagyják el egymásután a falukat. Mindegyik akad egy-két ember, ki csak az előbb látott egy lovat ott átalhaladni. Egyik másik még arra is emlékszik, hogy a mennyiben a sötétben kivehette, strimflis volt a lónak mind a négy lábaszára.

Nosza rajta, utána, utána!

S foly a hajsza a lopott ló nyomába.

Már hajnalodik, mikor a Nagyhegyhely felé köze-

lednek. Már lehet egyet s mást az uton jobban szemügyre venni, lehet az embernek az orránál tovább látni.

Talán a kellemes hűvös éjszakában a bor gőze is eloszlott. Vagy tán hogy valami csoda történt. De tekintetes s nagyságos Vadass urnak úgy rémlik, hogy az a ló, a melyen ő most a tolvajt kergeti, nagyon hasonlít az ő ellopott lovához. Csakhogy az ő lovának mind a négy lába strimflis, ez pedig nem az. Legalább az este, mikor reákapott, semmi sem látszott rajta. De netene, mintha ez is készülné strimflit huzni, amint közeledik a reggel.

Tekintetes s nagyságos Vadass ur fejében szörnyű gondolat s hirtelen nagy világosság támad.

És hogy még annál tisztábban lásson, úgy amint van, lóháton belehajít az ut mellett csörgedező patakba. A frissen felprecskelő víz jót tesz neki is, fáradt lovának is.

Ime csakugyan, mikor kijő a vízből, strimflis lett lovának mind a négy lábaszára s a reggeli mosdásért hálásan mosolyog gazdájára a Tarka.

A gazda pedig magát megadva néz nemes barátaira.

— Na ez a tréfa jól sikerült nektek. Mert semmi kétség benne, ti festettétek be lovam lábát s rendeztétek ezt a vad hajszt az éjjel. Ne féljete, ti is sorra jötök.

Mert uri ember megérti a jó tréfát, csakhogy adós sem marad ám vele.

Azt azonban még sem tanácsolnám senkinek, — hogy tekintetes s nagyságos Vadass ur előtt azt a szállóigét emlegesse, mely azt mondja, hogy a szász a lován ül s keresi.

Aligha köszönné meg.

Csütörtök, augusztus 29.

zül ma már többen városunk társadalmában jelentékeny pozíciót foglalnak el; hálásak ezért nemcsak neveltjei, hanem azok szülei is."

Az iskolában többször volt hazafias ünnepély, így a király koronázásának évfordulóján, II. Rákóczy Ferencz hamvainak haszállítása alkalmával stb.

Az iskola egészségi állapota a múlt 1906—07. évben elég kielégítő volt, mert az igazgató jelentése szerint „semmi olyan betegség, járvány nem lépett fel, ami az oktatást nagyobb mértékben zavarhatta volna, vagy az iskola bezárását vonta volna maga után."

Az iskolát egészségi szempontból többször megvizsgálta Roska József rendőrkapitány és Dr. Náthán Bernát városi főorvos. Az újraoltást dr. Hartenbaum Simon rendőrorvos eszközölte. Ujraoltott 44 fiút és 14 leányt.

Nagyban-egészen ez az iskola múlt évi működésének története. Részünkről nagyon örvendünk, hogy az állami fiú és leányiskola ilyen kiváló tantestület vezetésére van bízva, mert ez a tanítótétel a magyar hazának jó és hű fiait és lányokat nevel. Dicséret érdemli az iskola igazgatóját is, ki ügyesen és elismerést érdemlően vezeti az iskolát.

R.

ÚJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1907. augusztus 29.

A tanév elején.

Immár a nagy vakáció is haldoklik. Ma-holnap megnyílnak az iskolaépület falai és megkezdődik a komoly tanulás ideje.

Elegendő volt két teljes hónap a pihenésre, mely idő alatt mindenre futotta. Az agy pihenhetett, a test, a szellem üdülhetett, a lélek felfrissülhetett. A szorgalmas, komoly gondolkodású ifjú bölesen osztotta be vakációját. A természetben, az isteni szabad ég alatt járt-kelt, majd testét edzette, tornászott, uszott, közben jól megválasztott könyvekkel szórakozott, hogy elméje se maradjon parlagon.

Az ilyen ifjú aztán testileg, szellemileg megerőződve, megacélozva, vidáman és gondtalanul néz elé az új tanesztendőnek. Tudatában van kötelességének, tisztában van céljával, jól tudja, mert tanul, tudja, hogy hivatásának kell szentelnie a most elkövetkező idejét, hogy esztendőnk multán pályája legyen, foglalkozása, kenyérkeresete legyen, mert enélkül nem lehet élni a társadalomban, a hazában, az államban. Ha tisztességes, becsületes akar maradni, akkor tisztességes munkát is kell végeznie.

A kik ennek a tudatában vannak, azokat nem kell féltetni, azok nem elveszett, gyámoltalan emberek, azok kereszttől küzdik magukat idővel a nehéz és megannyi megpróbáltatásból álló életben. Az ilyenekből kötelességtudó, józangondolkodású honpolgárok válnak, kiket nem térít el semmi és senki rögzös és kísértetekkel teli útjaikon.

Ezek az értékesebb elemek képezik. A másik csoport, sajnos a nagyobb hányad, a tunya, a rest, az akarat nélküli tanulókból áll, a kiken még lehetne segíteni, ha némi akaratot, hajlandóságot mutatnak a javulásra. Hol ez nem észlelhető, ott kárba vészett szép szó, szigorúság, ott hiába minden kísérletezés.

A tanév elején tehát a hanyag, hanyi-veti, könnyelmű ifjúsághoz szólunk, hogy próbáljanak egyszer gondolkodni, elmélkedjenek cselekedetükről, ténykedéseikről, vessék latba a tanárok, tanítók figyelmeztetéseit, vegyék fontolóra a szülők oktató szavait; gondolkodjanak, lássanak tisztán, szálljanak magukba és boldogok lesznek.

Nem oly nehéz, oly rettenetes valami a tanulás. Egy kis kedv kell hozzá, másra nem szabad gondolni, ellenben mindig szem előtt lebegjen a nagy, nemes, a szent cél: a jövő, melyben önmagukról kell gondoskodni az életbe kilépő ifjaknak és a létfenntartásért bizony elkecseregedett, kemény tusát kell vinni, de ezt elszántan, szilárd akaratral megvivja a józan ember és megelégedve gondol vissza az iskolában eltöltött esztendőkre, hol szintén kellett dolgozni, küzdeni, hogy valami válhassék belőle és vigasztalja az a tudat, hogy most az új küzdelemben, az új harcban már a régi kipróbált vasakat-

erőt viszi és ennek előbb-utóbb diadalmaskodni kell. A győzelem a kitartóké!

— **Személyi hírek.** Báró Bornemisza Lipót Hunyadvármegye főispánja a múlt hét egyik napján automobilon városunkba érkezett. — Zsakó István kir. kuriai bíró e hó 23-án egy napi tartózkodásra városunkban időzött. — Pávai Vajna Albert az erdélyrészi honvéd kerület dandárparancsnoka, nemkülönben Kirchner Ármán vezérőrnagy 24-én a honvédséggel városunkba érkeztek és e hó 28-áig itt is maradtak.

— **Áthelyezés.** A róm. kath. státus igazgató tanácsa Albrecht József brassói főgimnáziumi rendes tanárt a helybeli főgimnáziumhoz áthelyezte.

— **Miniszteri elismerés.** A földmívelésügyi miniszter Versényi Károly borbándi körjegyzőnek gazdasági tudósítói minőségben eltöltött 18 évi buzgó munkálkodásáért elismerését nyilatkoztatta.

— **Házasság.** Fenyő Miklós mészáros segéd helyi lakos 1907. augusztus hó 22-én kötött törvényes házasságot Székelyhidi Juliánna helyi lakos hajadonnővel.

— **Halálozás.** Szentmiklósy Jenő főgimnáziumi tanár neje szül. Weber Teréz 1907. évi aug. hó 25-én 64 éves korában, agyvérőnlény következtében rövid szenvedés után elhalt.

— **Papi jubileum.** Varga Sándor, egy időben a gyulafehérvári rkath. főgimnáziumnak hosszabb ideig tanára s a finővelő intézetnek aligazgatója, utóbb a székelyudvarhelyi rkath. főgimnázium hittanára és a finővelő intézet igazgatója aug. 15-én a szent Ferencről nevezett szerzetesek szovátafürdői telepének kápolnájában mondotta el 25 éves jubiláris szent miséjét. Minden feltűnés nélkül akarta végezni azt, de László Polykárp atya, a szerzetesrend római generális vikáriusa, és Kory Ottó a szerzet provineziálisa megsejtették a dolgot és a jubiláns szent misénél ők segítettek és tették ünnepélyesebbé a szent ténykedést. A kápolna tömve volt hívekkel, akik nagy lelki élvezettel hallgatták a Szentkirályi B. országgyűlési képviselő által gyönyörű csengő hangon elénekelt egyházi dallamokat. Szent mise után az ismerősök közül sokan, köztük Ávéd Jákó, a nagyon régi jó kolléga is, ott a kápolna sekrestyéjében gratuláltak az immár nyugdíjazott jubiláns paptárnak.

— **Egyetemi ifjúság mulatsága.** Az egyetemi ifjúságnak vasárnapra hirdetett mulatsága nagy érdeklődés mellett kezdődött. A sétatéri vígadónak nagyterme gyűlhelye lett a szebbnél szebb és mulatni vágyó lányoknak. Fokozta a mulatság sikerét az, hogy a nagy gyakorlaton levő huszár és honvédtisztek is megjelentek a mulatságon, kik fáradság nélkül jártak a bosztont.

Az egyetemi ifjúság meg lehet elégedve a kezdettel, mert a mulatság úgy anyagilag mint erkölcsileg fényesnek mondható. A mulatságon jelen volt asszonyok névsora: Ávéd Jákóné, dr. Atzél Béláné, Özv. Baruch Jakabné, Dr. Deutsch Mórné, özv. Friedmann Mártonné, Hannel Mihályné, bervei Jónás Gézné, Jónás Mihályné, Kohn Ferenczné, Löbl Mórné, Mendel Manóné, özv. Dr. Mohay Sándorné, Medrea Opreanné, Novák Ferenczné, Nemes Ferenczné, Révainé Novák Margit, Riesenber Jakabné, Springer Adolfné, Urbán Gyuláné, Végh Istvánné, (Alvincz), özv. Weinberger Manóné. A jelen volt lányok névsora: Atzél Elma, Deutsch Pálma és Ella, Hannel Erzsike, Kohn Gizella, Mendel Klárka, Medrea Leticzia, Löbl Rezsinke, Nemes Erzsike, Neuman Margit (Nagyszeben.) Roska Rózsika, Riesenber Sárika, Szóts Marcsa (Alvincz), Springer Sarolta és Erzsike, Stern Berta és Urbán Jolán stb. stb.

A mulatságon felülizettek: bervei Jónás Dezső 10 K., Dr. Roska Miklós 4 K., Nemes Ferencz, Fischer Vilmos, Judovics Jenő, Springer Aladár, Mendel Manó 2—2 K., Jónás Mihályné, Ávéd Jákóné, özv. dr. Mohay Sándorné, Bródy Imre, dr. Fischer Tivadar, özv. Medrea Opreanné, Dr. Deutsch Mór, Heizmann, Dr. Frölich Gyula, Mozána János, Sztojka Aurél, Dr. Richeit, Vueskis, Német, Ongert Alfréd, Verböczi, Labor, Dr. Turku, Riesenber Jakab, Dr. Friedmann Gyula, Révainé Novák Margit, Dr. Ujvárosi Miklós és Herbay Károly 1—1 K.

— **A gyulafehérvári központi oltáregyesület** rendes havi gyűlését és a szentségimádást szeptember hó 8-ikán tartja.

— **A honvédek városunkban.** Szombaton délben a „Hunyadi“ induló hangjai mellett városunkba érkezett a kolozsvári 21-ik honvédgyalogezred, 26-án délben meg a marosvásárhelyi 22-ik honvédgyalogezred. Jól esett hallanunk, amint a legénységet magyarul kommandírozták. A kolozsvári 21-ik honvédgyalogezred ittléte alatt minden délután a „Hungária“ kávéháza előtt ténzenét adott. Vasárnap és hétfőn este a sétatéren adott hangversenyt. Ugy a ténzenét mint a sétatéren tartott hangversenyeket roppant nagy közönség hallgatta végig. Különösen a sétatéren annyi volt a publikum, hogy a különben igen is nagy kioszk teljesen szűknek bizonyult. A honvéd zenekarról dicsérőleg kell megemlékeznünk, mert mondhatni, hogy nagyszerűen játszik. Ugy a 21-ik, mint a 22-ik honvédgyalogezred 28-án — szerdán — reggel mentek el városunkból Felső-Marosváradjára, hol szeptember hó 2-áig fognak maradni. Onnét a hadtestgyakorlatra tovább fognak vonulni. A hadtestgyakorlaton a lefuvás valószínűleg szeptember hó 10-én fog meglenni.

— **Régiséglelet a székesegyházban.** A renoválás alatt álló várbeli monumentális székesegyházban nap-nap után érdekesnél érdekesebb régiségekre találunk. A napokban egy kőkoporsóra bukkantak, amit azonban még nem bontottak ki. A régiségeket nagy ügyelet és ellenőrzés mellett viszik a várban levő mérnöki hivatalba, a hol azokat elzárják. Kolozsvárról az egyetemről ujabban Dr. Roska Mihály tanársegédet küldték ki, a ki nagy szakértelemmel végzi a régiségek idejének és mivoltának a megállapítását.

— **Felső kereskedelmi iskola Maros-Vásárhelyt.** Szeptember elején nyílik meg az első székely kereskedelmi iskola Maros-Vásárhelyen. Jelentkezhetnek a középiskolák (gimnázium, reál, polgári) IV. vagy a felső népiskola III. osztályát végzett ifjak. A felvételek szeptember első hetében személyes jelentkezés mellett történnek. Bemutatandó okmányok: iskolai, születési és újraoltási bizonyítványok. Nagy jelentősége van ez iskolának a Székelyföldön. Ajánljuk ifjainknak, menjenek minél tömegesebben e szép jövővel kecségető reális pályára.

— **Közös konyha.** A közös konyha egy lépéssel előbbre haladt, elhatározatott, hogy október 1-én életbe lép. Aláírási iv vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza nagytermében tartandó értekezleten le lesz fektetve, mert szeptember hóban a belépők kötelesek egy és mindenkorra fizetendő 20 kor. beruházási költséget lefizetni, hogy a szükségelt beruházkodás megtörténhessen. Felhivatnak ez uton is az érdeklődők, hogy fenn jelzett időben és helyen annál inkább jelenjenek meg, mert ez ügyre nézve bővebb felvilágosítást ott nyernek. Egy adag három tál étel délre, csütörtökön és vasárnap négy tál, vacsorára egy sült; az adag mennyiségében leves mintegy három embernek, hus naponként valamivel több mint $\frac{3}{4}$ klgr., főzelék ennek megfelelő adag; csirke kisebb egy tálalásra egy egész, nagyobb $\frac{3}{4}$ rész s ily irányban lesz a rucza, liba, pulyka stb. is elosztva. Minden esetre az első hetekben lesz egy kis nehézségünk, hogy az általános kíváncságnak mindenben megfeleljünk; de hogy az apró-cseprő dolgokon segítsünk, tervbe van véve kezdetben két hetenként összejevetelt tartani, hol mindenki tapasztalatait, észrevételeit s más mondani valóját elmondhatja s így a bajon segíteni lehessen. A közös konyha anyagi oldalát tekintve, az egyedüli cél az, hogy lehetőleg legolcsóbban, lehető legjobb étellel szolgálhassunk önmagunknak; pénz megtakarításra szükségünk nincs, s ha pár hónap alatt 2—300 koronát meg is takaríthatnánk, abból az összeghez képest sertés lenne vásárolva, melyből tetemes mennyiségű zsirt stb. szintén közös ezélra felhasználhatnánk. Az egy adag egyelőre 60 koronában lenne megállapítva, de ezen összeg a szükséghez képest egy-két frttal felemeltetnék, a mit ugyan nem hiszek, hanem inkább azt, hogy ily összeggel leszállíthatnák. Tájékozásl szolgáljon az is, hogy sok az érdeklődő s ha nem jelentkeznek a résztvevők tömegesen, mondjuk az első 8 napban, könnyen megeshetik, hogy utólagosan felvehetők nem lesznek, mert a jelentkezőkhöz mérten lesz a szükségelt helyiség stb. berendezve. Nem mulasztjuk meg felemlíteni azt is, hogy már vasárnap délelőtt a jelenlévők által meg lesz az elnök és titkár (tisztelőtbeli), továbbá az elejnt egy fél ingyen adaggal díjazott gazda és pénztárnok egy személyben

H **Kronsteiner Károly, Bécs**
3/I. Hauptstrasse 120.
Cs. kir. osztrák szabadalom. M. kir. magyar szabadalom.
OMLOKZAT-FESTÉKEK.
„Vihareros“, mészdó, épületek mázolására 49különf. mintak gr.
ként 24 f.-től feljebb. 1 kgr. elegendő 10 m. kétszeri mázolására.

== Mosható mázolások, ==
mint a zománczfestékek, száraz, Lapitonfesték pépeo 50 különf. minta, vizoldó, egy áthúzás elegendő, tartós és nem kopik.
Kimerítő árajánlattal és árjegyzékkel díjtalanul szolgál.
Főképvisező: **ID. MISSELBACHER J. B. cég GYULAFEHÉRVÁRT.**

megválasztva; úgyszintén két férfi és két nő választmányi tagnak, kiknek feladata lesz fentiekkel egyetemben a k. konyha rendét stb. rendezni. Ezenkívül a tagok feleségei, esetleg husz éven felüli női családtagjai naponként felváltva a konyhában ügyeletes szolgálatot fognak teljesíteni. A két női választmányi tag és még megválasztandó két nő fogja a heti étlapot megállapítani, még pedig ez év végéig; addig meglátjuk azt is, hogy az ily irányban intézkedés megfelel-e a közóhainak, esetleg szükséges-e erre vonatkozólag más intézkedést tenni.

— **Harisnyakötés Gyulafehérvárt.** A helybeli Tulipán-Szövetség megkezdte már erre a célra beszerzett gépjével a harisnyakötést. Ennélfogva nemű munkákat készségesen elvállal a legkisebb mennyiségben is, le egészen egy párig. A munkadíj párjától 50 fillér; az anyagot a megrendelő adja, de kívánatra az intézőség is beszerzi. Harisnyajavítást is szívesen eszközölünk párjától 30 fillért számítva. Tanuló leányokat még mindig fölvesz a vezetőség, kiket azonnal méltányos díjazásban részesít, ahogy a harisnyakötést megtanulják, úgyhogy néhány heti munka után jóravaló leánykák tisztességes keresethez fognak jutni. Mindennemű értesítéssel még részletesebben szolgál Utry Jánosné egyesületi elnök (lakik Nagy-Görög-u. 3. sz.), Kolumbán Antalné tulipánszövetségi alelnök (lakik a Szent-Mihály-uccában 3.) vagy Frits Ilona kisasszony (lakása Traján ucczában.) A vidéki közönségnek szintén figyelmébe ajánljuk ezt az elismerésre méltó kedvezményt. Vajha sikerülne az ügybuzgó vezetőségnek e hasznos munkát sikerrel felvirágoztatni!

— **Öngyilkossági kísérlet.** A mult napokban egy idegen pénztárosné városunkban öngyilkossági kísérletet követett el. Phosphoroldatot ivott, de a gyorsan megjelent orvosi segély következtében semmi komolyabb baja sem történt. A rendőrség a kórházba szállította.

— **Az ellenőrzési szemlék elmaradnak.** A honvédelmi miniszter a hivatalos lapban rendeletet tett közzé, mely szerint a hadsereg, a honvédség tartalékos légénységi állományába tartozó légénység idej ellenőrzési szemléi, valamint a népfölkelés időszakai jelentkezései az idén nem tartatnak meg. Ez a rendelet nem érinti a szokásos tiszti jelentkezéseket, amelyek továbbra is kötelezők maradnak.

— **Kieresztette a kutyákat.** A mint azt már mult számunkban is jeleztük, a rendőrkapitányság — nagyon helyesen — a kóbor kutyák elfogására és kiirtására utasította a gyepmestert. A napokban a zárkába már 13 kutya volt összefogva, mikor Cirlea nevű mérsáros nagy dühösen a zárkának rohant s az elfogott kóbor kutyákat mind kieresztette. A rendőrség megindította ellene az eljárást. Mi a magunk részéről csupán csak annyit jegyezzünk meg, hogy az ilyen okvetetlenkedő embereket a lehető legszigorubbán kellene megbüntetni. Hadd lássák a jövőben, hogy nem lehet a hatósági intézkedéseket pellengérré állítani.

— **Beiratkozások a gimnáziumba.** A mint a főgimnázium igazgatójának értesítéséből kitetszik, a beiratkozások szeptember hó 2., 3. és 4-én lesznek. Különösen az ujonnan belépő tanulók orvosi bizonyítványt is tartoznak magukkal hozni, mert szigorú rendelet tiltja tudóbajos gyermekeknek nyilvános iskolába való felvételét. A javító, pótló- és magánvizsgálatok aug. 30. és 31-én lesznek. A kik tanulókat szállásba akarnak fogadni, idejekorán jelentkezzenek az igazgatóságnál, mert tanulók csak az igazgatóságnál bejelentett és alkalmasnak ismert házaknál szálláshatók el.

— **Feloszlott szocialista népgyűlés.** E hó 25-én vasárnap a helybeli szociáldemokrárt intézősége népgyűlést hirdet egybe a papok kertjébe, de porul jártak, mert a gyűlésen jelen volt rendőrbiztos a szocialisták népgyűlését szétoszlatta és a „szónoktól” megvonta a szót, mert az igen nagy hangon kezdett a kormány ellen diskurálgatni. Ugyan bizony szeretnők tudni már, valjon miféle kormányval lennének megelégedve ezek az okos szociáldemokraták?

— **Új nevelőintézet vakok részére.** A negyedik év előtt elhunyt lovag Wechselsmann Ignác egy millió négyszázezer koronát hagyományozott egy vakok tanintézete létesítésére. Az intézet, mely az alapító és neje nevét viseli, ősszel nyílik meg. Az új intézetbe felvesznek az ország bármely vidékére való 8—10 éves vak gyermekeket, még pedig valláskülömbőség nélkül. A növendékek az intézetben teljesen díjtalanul nyernek ellátást és oktatást, sőt ruházást is és hozzátartozóiknak csak fehérműről kell gondoskodni. A kinek tehát vak gyermeke van és azt az intézetbe fel akarja vétetni, folyamodjék a lovag Wechselsmann Ignác és neje Neuschloss Zsófia vakok tanintézete bizottságához

(Budapest, VII., Sip-utca 12. sz.) A folyamodványhoz születési, orvosi és himlőoltási bizonyítványt kell mellékelni és szeptember 20-ig beiktudni.

— **A gyulafehérvári róm. kath. elemi fiúiskolánál** az 1907—908. tanévi beiratások f. é. szeptember 2., 3. és 4-iken lesznek, a rendes tanítás 5-én kezdődik.

— **Borászati kongresszus Pécsen.** A f. évi szeptember hó 20—22-ig Pécsre tervezett IV. orsz. szőlészeti és borászati kongresszus előkészítő bizottsága f. hó 22-én tartott ülésén végleg megállapította a kongresszusi programot. E szerint a következő előadások lesznek megtartva: 1. „A borfogyasztás népszerűsítése”; előadja dr. Drucker Jenő, a M. Sz. O. E. igazgatója. 2. „A zöldre fásoltás szövettani ismertetése”; előadja: dr. Pösch Gyula 5. „A különböző vidéki borok jellege és az azoknál felhasználandó szőlőfajták”; előadja: Rácz Sándor, szőlészeti főfelügyelő, a budafoki m. kir. pinczermesteri tanfolyam igazgatója. 6. „Az amerikai hibridekkel szerzett hazai tapasztalatok”; előadja: Szilágyi János, a pécsi vinczellériskola igazgatója. A kongresszussal kapcsolatosan minden nap délután lesz valami szőlészeti kirándulás, gépbemutató, pezsgőgyárlátogatás stb., melyek a kongresszus érdekességét tetemesen növelik. Kongresszusi tagsági díj a „Magyar Szőlőszegzők Orsz. Egyesülete” tagjainak 6 K., nem tagoknak 10 K., mely összegben a kiállítás tetszésszerűtől szánu látogatásának belépti díja is bennfoglaltatik. A kongresszusra szeptember 15-ig kívánatos jelentkezni, hogy a belépő-jegyek, jelvények, lakásbejelentésre szolgáló lapok és az előadások kivonata minden tagnak idejében megküldhető legyen. Jelentkezéseket elfogad és minden tudakozódásra készségesen felel a kongresszus előkészítő bizottsága (Budapest, IX., Üllői-ut 25. II. em. 11.).

— **Magyar pótkávé gyár horvát bojkottja.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara felkéri az érdekelt hazafias kereskedőket és fogyasztókat, hogy pótkávé szükségletüket lehetőleg a Patria nagykanizsai pótkávégyárból szerezzék be. E gyár óriási anyagi áldozat árán Nagykanizsán nagyszabású teljesen modern gyárat létesített és a magyar rendelőkön kívül sikerült Horvát Szlavon országokban nagy fogyasztó területeket szereznie. Az utóbbi sajnos politikai események következtében, a mindinkább elterjedő magyar-ellenes áramlat e gyár termelében is bojkott alá vette és így az ott szerzett talajt elveszítette. Méltányos és hazafias eljárás volna magyar kereskedőinktől, ha kárpótlásul e tisztán hazai gyárunkat megrendeléseikkel fölkeresnék, a helyett, hogy a közös ügyek elterjedtebb (Linz ludwigsburgi) pótkávéhoz ragaszkodnánk. Mentsük meg azt, am tisztán hazai.

— **Az adózó közönség figyelmébe.** Gyulafehérvár sz. kir. város tanácsa közhirrre teszi, hogy az 1907. évi összes adónemek előirattak, miért is felhívatnak az adófizetők, hogy adókönyvecskéjükkel az adóelőírási eszközölése végett a városi adóhivatal helyiségében mielőbb jelenjenek meg.

— **Ellenőrzési szemle.** Gyulafehérvár szab. kir. város tanácsa a kolozsvári m. kir. 21-ik honvédkiegészítő parancsnokságnak 3577. kieg. számu átirata alapján ezennel közhirrre teszi, hogy a m. kir. honvédség nem tényleges állománybeli légénységének ellenőrzési szemléi, valamint a népfölkelési időszakai jelentkezések a folyó évben nem tartatnak meg. A tiszti jelentkezések azonban az eddigi módon a folyó évben is teljesíttetnek.

— **Közzemlére kitett pótdadó kivetési lajstrom.** Gyulafehérvár sz. kir. város tanácsa közhirrre teszi, hogy az 1907. évi III. oszt. ker. adó utáni ált. jöv. pótdadó kivetési lajstrom a városi adóhivatal hivatalos helyiségében 8 napi közzemlére kitetett, hol azt bárki is megtekintheti s esetleges észrevételeit megteheti.

— **Pályázati hirdetmények** a kolozsvári kereskedelmi és iparkamarához újabban a következők érkeztek: M. kir. állanvasutak Budapest jobbpárti üzletvezetőség: a vonalai részére 1908., 1909. és 1910. évek folyamán szükséges pályafentartási fák szállítására. Pályázati határidő szeptember 13. — Cs. és kir. 12. hadtest hadbiztossága: 9900 mm. széna, 4030 mm. alomszalma, 120 mm. szecska és 1120 mm. ágysszalma szállítására. Pályázati határidő szeptember 12. — Cs. és kir. élelmezési raktár Nagyszeben: buza, rozs, széna, és szalma szállítására. Pályázati határidő szeptember 15. — M. kir. budapesti I. honvéd kerületi hadbiztossága: 1908. évi szükséglet fedezésére 2550 q. rozs és 10700 q. zab szállítására, továbbá kézi bevásárlás útján 850 q. rozs és 3500 q. zab beszerzésére. — Kereskedelemügyi m. kir. miniszterium: A közös hadsereg részére szükséges kisebb ruházati cikkek szállítására. Pályázati határidő 1907. október 9. — E pályázati hirdetmények a kamara irodájában a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Nyílttér.

(E rovat alatt közlöttékért a szerkesztő nem vállal felelősséget.)

Még csak apró legény vagyok,
S az egészségtől durradok.
Ért pedig, higgyék el nekem,
Knipp-kávénak köszönhetem.

Valódi
csak az eredeti
csomagokban
Kathreiner
névvel.

Ne használja senki
keverék nélkül az izgató
gyarmatkávé! —
Kizárólag a
Kathreiner-féle
Kneipp-malata kávé
bizonyult a legjobb pótkávének, mely könnyen
emészthető, tápláló és
vérképző,
miáltal elő-
mozdítja az
egészséget.

Gyermekeket
már csak a
Kathreiner-re
szoktassuk.

Nagyon czélszerű utazás alkalmával.
Rövid használat után nélkülözhetetlen.

Egészségügyileg megvizsgálva.

elt Bécsben, 1887. július 3-án.

Sag's
Karodont.

nélkülözhetetlen

fogápoló szer.

Előkelő hygienikusok állítása szerint a fogak és a száj ápolásához egészségünkre nézve nélkülözhetetlen. Nevezetesen a gyomorbetegségeket lehet ezen szer használatával folytan elhárítani. Ennélfogva a **Kalodont**, mint leghasznosabb szer lett elismerve, melynek antiseptikus hatása a fogak tisztítását előnyösebben eszközli, mint a mechanikai uton való tisztítás.

Kérje ingyen

és bérmentve magyar nyelvű, gazdagon illusztrált főárjegyzéket, 3000-nél több rajzzal, mindennemű nikkell-, ezüst- és aranyórát, valamint mindennemű szolid arany és ezüst árut, hangszereket, acél- és bórúrt stb.-ről eredeti gyári árban. Nikkel remontoir óra ... K 8.— System Roskopf patent óra ... K 4.— Svájci eredeti svajem Roskopf patent óra ... K 5.— Bejegyzett „Sas Roskopf” nikkell rem. óra ... K 7.— Ezüst remontoir óra „Gloria” művel ... K 7.50 Ezüst remontoir óra dupla fedéllel ... K 11.50 Ébresztőóra K 2.50. Konyhaóra ... K 3.— Schwarzwaldi óra K 2.50. Kalkulóra K 8.50 Minden órát 3 évi írásbeli jótállás. — **Ninosen kockázat! Beeserelés megengedve, vagy a pénz vissza!**

KONRAD JÁNOS
Első óra gyár és szétküldési áruház,
Brux 1244 szám. (Csehország.)

Sz. 4124—1907. tlkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság közhirrre teszi, hogy Riesenber Jakab gyulafehérvári lakos végrehajthatónak Kontor Juon 1. Todor gyulafehérvári lakos végrehajtást szenvedő elleni 375 K. 86 fl. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyben a gyulafehérvári 1707. sz. tjkvben A + 1. rdsz., a gyulafehérvári 692. sz. tjkvben A + 1. rdsz. egész és a 4., 5., 6. rdsz. alatti ingatlanok 1/2 részére összesen 2569 kor. becsárban az árverést elrendelte és hogy a fent megjelölt ingatlanok **1907. évi szeptember hó 5-ik** napján d. e. 9 órakor a kir. törvényszék telekkönyvi hatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is eladatnak.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben avagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban előírt árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 2. §-ában kijelölt értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a

biróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék tlkvi hatósága.
Gyulafehérvár, 1907. június hó 22 én.
A kivonat hiteleségét igazolja

Bohuezky János, tlkvi kiadó.

Sz. 6848.—1907.

tlkvi.

Hirdetmény.

Borsómező község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezennel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891. XVI. t. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás a telekbejegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1-ör, hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. tcz. 15. és 17. §§-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. tczikk 5. és 6. §§-aiban és az 1891. XVI. tcz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. tcz. 7. §-a és az 1891. XVI. tcz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. tcz. 22. §. alapján történt törölések érvénytelenségét kimondhatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis **1908. márczius 1-ső napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2-or, hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. tcz. 16. és 18. §§-inak eseteiben — ideértve az utóbbi §-oknak az 1889. XXXVIII. tcz. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellenmondásukat hat hónap alatt, vagyis: **1908. márczius 1-ső napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3-or, hogy mindazok, akik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. tcz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik — ide értve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXVIII. tcz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1908. márczius 1. napjáig** bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésekből származó bárminemű igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján, és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, a kik

a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságtól.

Gyulafehérvárt, 1907. augusztus 25. napján.

Balló Lázár,

kir. törvényszéki bíró.

Munk R. és Társa, Karánsebes.

Hordó-, parkett- és faárugyár

ajánlja készítményeit:

bükk- és tölgyfa-parketta legjobb kivitelben, (kartellen kívül) **fagyapot**, szőlő- és gyümölcsesomagolóhoz **állványok**, szőlő- és gyümölcs eltartásához.

Különlegesség:

téglaszáritó keretek,

hornyolt és hódfarku téglák szárításához.

Egy csinos, kerttel bíró

HÁZAS TELEK

örök áron eladó.

Értekezhetni Magtár-utca 1 sz. alatt.
(A püspöki főerdőszeli lakás tözsomszédságában.)

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az **összes rovarokat gyorsan és alaposan** kipusztítja; üvegben —.30, —.60, 1.— és 2.— koronáért kapható.

TIRGRAM TINKTURA

csakis **poloskák** ellen üvegekben —.40, —.80, 1.20, 2.60 és 5.— koronáért kapható minden jobb drogériában, fűszer- és festék-kereskedésben, ahol Tirgram-plakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a „**TIRGRAM**” névre. **Gyár: Budapest, IV. ker., Károly-utca 1.**

Keil-lakk

legkitünőbb mázó-lakk-szer puha padló számára.

Keil-féle viaszkenőcs kemény padló számára.
Keil-féle fehér „Glasur” fénymáz 90 fill.
Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fill.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

J. B. MISSELBACHER SEN. CZÉGNÉL GYULAFEHÉRVÁRT.

Szászrégen: **C. TRAUGOTT KOSCH.**

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságú **Portland-Cementet** ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CZEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. czégnél.

CLAYTON & SHUTTLEWORTHTM
 Budapest, Váci-körút 63,
 által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
 szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők,
 tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
 szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr.
 kapálók, szecskavágók, répavágók, kukoricza-
 morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes
 aczél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden
 egyéb gazdasági gépek.

CSEMEGESZŐLŐ,
 csakis elsőrendű nemes fajok, postakosarán-
 ként 2.80 kor., 100 kg. vételnél 40 kor.

Csemege alma és körte postakosaránként
 2.40 kor. 100 kg. 24 koronától fejlebb.

Görög és sárga dinnye 100 kg. 10 kor.
turkesztán és ananász 32 kor. pos-
 takosaránként 2.40 kor.

Paradicsom, tölthető zöld paprika és
fejes káposzta postakosár 2 kor.

Vasúti rendelést csakis előleg beküldéssel szállít:
Szabó 118 gyümölcskivitele Csongrád.

Hazánkban egyedüli intézet,

külföldi minta szerint berendezett, ahol előkelő szü-
 lők gyenge és kevésbé tehetséges, valamint nehezen
 felnevelendő gyermekei 6 évtől 25 évig részére való-
 ságos segítséget találhatnak, az államilag engedélye-
 zett és rendkívüli sikerrel működő

Nevelő és mezőgazdasági foglalkoztató intézet
Pihenő-Enese, Győr mellett, 2 órányira Budapesttől.
 Prospektusok és felvilágosítások az Igazgatóságtól.

**A Nádparipa-
 Liliomtejszappan**

Bergmann és társától Drezda és Tetschen
 a) E. marad a naponta beérkező elismerő nyilatkoza-
 tok szerint a leghathatósabb minden gyógyszappanok
 közt szeplők ellen is. Használata az arczbőrt puha
 bársonyossá teszi és rózsássá teszi. — **Kap-
 ható 80 filléres darabokban minden gyógy-
 szertárban, drogueria-, párfin-, szappan- és
 fodrász-üzletben.**

Törekvő emberek figyelmébe

**T. Szücs Mihály és Társa cég Nagy-
 váradon, füzes fatelep 3 sz. alatt** ajánlja
 új alakú és igen czélszerű törvényesen védett **saját
 rendszerű hornyolt cement tetőcserép
 kézi gépeit,** cement és homok keverékből előállí-
 tandó igen szilárd tetőcserép gyártására, mely által ho-
 mokos vidéken, vagy homokos folyó közelében kevés
 befektetéssel **nagy jövedelmet biztosító üzlet
 létesíthető.** Nagyobb mennyiségű üzleti gyártáshoz
 gépeinkkel társul is elmegyünk.

Építészek és uradalmak saját használatra
 is gazdaságosan gyártathatják, mivel a gépek hordozha-
 tók és bárhol felállíthatók. Az üzlet bekezdésére legal-
 kalmasság az őszi idő.

Kérjük mielőbb érdeklődni, bővebb ér-
 tesítést személyesen vagy levél útján fenti cégtől besze-
 rezni szíveskedjék, hol a gyártás módja a kész eszerép
 és az azzal eszközölt tetőfedés is megtekinthető.

Az általánosan ismert
„La Fleurette“
 antinicotin szivarka-hüvely dobozai egy na-
 gyon szép **meglepetést** tartalmaznak.

Eladó egy Schott-féle szerkezetű
ZENEAUTOMAT,
 melynek ára kották nélkül 250 frt. volt,
 24 drb. kottával együtt 160 forintért.
 — (Minden darab kotta 3—3 korona volna.) —
 Értekezhetni Hankó főpinczérnél a Városi
 vendéglőben.

Ó V Á S!!
 A régóta ki-
 tűnően bevált **GREENSILL-féle**
SZÁJVIZET
 utánozzák! Amelyen e törv. védjegy nincsen,
 utasítsuk vissza.

Kapható:
 minden gyógytár-
 ban, drogeriában
 és jobb illatszer-
 kereskedésben.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

26674—I. 907.

Árverési hirdetmény.

Alsófehérvármegyében Marosportus és Alsómarosváradja között a Maros folyón
 átvezető kincstári hid vámszedési joga, valamint a hidhoz tartozó és a Maros jobb
 partján fekvő vámház jelenlegi bérlete a folyó év végével lejár; ennél fogva az **1908.
 évi január hó 1-től kezdve három (3) egymásután következő évre ugyanis 1910. év de-
 cember hó 31-ig** a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Ezen czélból folyó évi október hó 15-én d. e. 10 órakor a nagy-
 enyedi m. kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében nyilvános ár-
 verés fog tartatni.

A kikiáltási ár nyolczezerhatszáz (8600) korona.

A szóbeli árverés megkezdése előtt a nevezett pénzügyigazgatóság főnöké-
 nél 1 koronás bélyeggel ellátandó írásbeli ajánlatok is benyújthatók, melyek a ki-
 kiáltási ár 10%-ának megfelelő bánatpénzzel, készpénzben vagy elfogadható érték-
 papirokban, ellátandók.

Az írásbeli ajánlat ajánlattevő által sajátkezűleg aláírva adandó be, s abban
 az ajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiirandó, ugyszintén világosan
 kiteendő az ajánlattevőnek az a nyilatkozata, hogy az árverési és szerződési felté-
 teleket jól ismeri s magát azoknak aláveti. A borítékba zárt és lepecsételt ajánlat
 következő czimzéssel láttandó el: **„Ajánlat a marosportusi kincstári hid vámszedési
 jogának bérletére“.** Az árverés napja előtt esetleg már beérkező írásbeli ajánlatra
 vonatkozó bánatpénz vagy értékpapír valamelyik kir. adóhivatalnál letétbe helye-
 zendő és az ajánlathoz csak a hivatalos nyugta csatolandó. A készpénzzel vagy
 értékpapírral tett ajánlat már a beérkezés napján felbontatni fog, hogy a bánat-
 pénz a kir. adóhivatalnál letétbe helyezhető legyen.

Az árverés elébb szóbelileg fog megtartatni és az írásbeli ajánlatok csak az-
 után bontatnak fel. Egyenlő szóbeli és írásbeli ajánlatok mellett a szóbeli bir előny-
 nyel; két egyenlő írásbeli ajánlat között az árverező bizottság által azonnal meg-
 ejtendő sorsolás dönt.

A megtartott árverés után beérkezett vagy a megfelelő bánatpénzzel el nem
 látott ajánlat figyelembe nem vétetik.

A szóbeli árverezők részéről bánatpénzül szintén a kikiáltási árnak 10%-a
 teendő le az árverés megkezdése előtt.

A legtöbbet ígérő bánatpénze visszatartatván, vele a bérszerződés felsőbb
 jóváhagyás feltétele mellett azonnal meg fog köttetni. A többi árverező bánatpénze
 az árverés berekesztése után vissza fog adatni.

Az árverésben résztvehetnek mindazok, a kik hazai törvényeink szerint ter-
 hes szerződésnek kötésére jogosítvák és kik a kincstárnak bérhátrálékkal nem tar-
 toznak.

Az ezen árverésre, illetve haszonbérletre vonatkozó egyéb szerződési fel-
 tételek a nagyenyedi pénzügyigazgatóságnál (hivatalos helyiségében) a hivatalos
 órák alatt bármikor megtekinthetők vagy 1 koronás bélyeggel ellátott kérvényre
 írásban is közölhetnek.

Nagyenyed, 1907. augusztus 18-án.

Róka s. k., p. ü. igazgató.